

مدل‌های کاربردی مدیریت برای نظام مدیریت آموزشی

جلد اول

www.ketab.ir

مؤلف: دکتر فتاح ناظم

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

سرشناسه	: ناظم، فتاح، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور	: مدل‌های کاربردی مدیریت برای نظام مدیریت آموزشی / مولف فتاح ناظم.
مشخصات نشر	: نوشهر: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره) انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۳ ج.: مصور، جدول.
شابک دوره	: 978-622-6429-28-3
شابک جلد اول	: 978-622-6429-31-3
شابک جلد دوم	: 978-622-6429-29-0
شابک جلد سوم	: 978-622-6429-30-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: برنامه‌ریزی آموزشی -- مدیریت
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره). انتشارات
رده بندی کنگره	: LB۲۸۰۶
رده بندی دیویی	: ۲۰۷/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۴۳۰۵۷

نام کتاب	: مدل‌های کاربردی مدیریت برای نظام مدیریت آموزشی
تألیف	: دکتر فتاح ناظم
ناشر	: دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)
ویراستار علمی	: دکتر ابوطالب مطلبی ورکانی
ویراستار ادبی	: دکتر محمد رحیم رسولی آزاد
نوبت چاپ	: چاپ اول
تاریخ انتشار	: ۱۴۰۰
تیراژ	: ۱۰۰۰
قیمت	: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال
حروفچینی، چاپ و صحافی	: انتشارات دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره)

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۲۸-۳	شابک جلد اول: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۳۱-۳
------------------------------	---------------------------------

شابک جلد دوم: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۲۹-۰	شابک جلد سوم: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۹-۳۰-۶
---------------------------------	---------------------------------

مدیریت و رهبری از ارکان مهم هر جامعه و سازمان است و بدون آن، منابع انسانی و مادی جامعه رو به کاهش و حتی نابودی می‌رود. با توجه به اهمیت و نقش نظام مدیریت آموزشی در همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... جامعه در تأمین نیروی انسانی نهادهای مختلف، ضروری است، فعالیت‌های اساسی در جهت بهبود کیفیت این نظام صورت گیرد. با بهره‌گیری از تئوری‌های مدیریت و نتایج پژوهش‌های انجام گرفته در زمینه‌های مختلف و کاربرد آن در مؤسسات آموزشی و آموزش عالی، می‌توان از هدر رفتن سرمایه‌های انسانی و مادی جلوگیری کرد. از این رو، در کتاب حاضر تلاش شده است تا نظریه‌ها و یافته‌های مدیریتی پراکنده در متون مختلف، جمعیت و در اختیار دانش‌پژوهان قرار گیرد.

این کتاب در قالب سه جلد و در پانزده فصل تنظیم شده است. جلد اول در برگیرنده فصل یکم، مدل توانمندسازی و عملکرد بر اساس سرمایه فکری و مدیریت دانش؛ فصل دوم، مدل یادگیری سازمانی و توانمندسازی بر اساس سبک رهبری و سرمایه اجتماعی؛ جلد دوم شامل فصل سوم، مدل مدیریت دانش بر اساس کارآفرینی و فضای سازمانی؛ فصل چهارم، مدل سرمایه فکری بر اساس مهارت حل خلاق مسئله و فرهنگ سازمانی؛ فصل پنجم، مدل رهبری اثربخش بر اساس سلامت سازمانی و ذهنیت فلسفی؛ فصل ششم، مدل بهره‌وری بر اساس کارآفرینی و کیفیت زندگی کاری؛ فصل هفتم، مدل حل خلاق مسئله و کارآفرینی بر اساس سرمایه اجتماعی؛ فصل هشتم، مدل بهره‌وری بر اساس هوش سازمانی و سرمایه اجتماعی و جلد سوم شامل: فصل نهم، مدل بهره‌وری بر اساس فضای سازمانی؛ فصل دهم، مدل تعهد سازمانی بر اساس سبک تفکر؛ فصل یازدهم، مدل مدیریت زمان بر اساس هوش هیجانی؛ فصل دوازدهم، مدل درگیری شغلی بر اساس سبک رهبری و تعهد سازمانی؛ فصل سیزدهم، مدل رهبری اثربخش بر اساس فضای سازمانی و ویژگی‌های شخصیتی مدیران؛ فصل چهاردهم، مدل برنامه‌ریزی استراتژیک برای دانشگاه؛ و فصل پانزدهم، مدل کاربست فناوری ارتباطات و اطلاعات برای دانشگاه است. مطالعه این کتاب برای استفاده پژوهشگران، استادان، دانشجویان دکتری و کارشناسی‌ارشد رشته‌های مدیریت، به‌ویژه رشته‌های مدیریت آموزشی و آموزش عالی، سودمند خواهد بود.

در پایان، از زحمات جناب آقای دکتر محمد رحیم رسولی آزاد که ویراستاری کتاب را بر عهده داشته‌اند، سرکار خانم فاطمه جلالی‌نیا که در تایپ مطالب این اثر همکاری کرده‌اند، جناب آقای مهندس جلیل ملایی که صفحه‌آرایی کتاب را با صبر و حوصله و دقت فراوان انجام دادند و همچنین از حمایت‌های جناب آقای دکتر ابوطالب مطلبی و رکنی معاونت آموزش دانشگاه علوم دریایی امام خمینی^(ع)، جناب آقای یوسف احسانی نماینده دانشگاه علوم دریایی امام خمینی^(ع) بابت هماهنگی در چاپ کتاب و جناب آقای حامد سام‌دلیری مدیریت انتشارات و تألیفات آن دانشگاه، که زمینه چاپ کتاب را فراهم کردند، صمیمانه سپاسگزاری و قدردانی می‌کنم.

فهرست مطالب

فصل اول: مدل‌های توانمندسازی و عملکرد بر اساس

سرمایه فکری و مدیریت دانش

۲	مقدمه
۴	مدیریت سرمایه فکری
۵	تاریخچه مدیریت سرمایه‌های فکری
۵	تعاریف مختلف اندیشمندان از سرمایه‌های فکری
۷	ارزش سرمایه‌های فکری برای سازمان‌ها
۸	انواع طبقه‌بندی ارائه شده از عناصر سرمایه‌های فکری
۱۲	تشریح عناصر و اجزای اصلی سرمایه‌های فکری
۱۲	سرمایه‌های انسانی
۱۳	ارزش آفرینی از درون سرمایه‌های انسانی
۱۴	سرمایه‌های رابطه‌ای
۱۴	سرمایه‌های ساختاری
۱۵	ویژگی‌های سرمایه فکری
۱۶	شرح گام‌های مدیریت سرمایه‌های فکری
۱۷	اندازه‌گیری سرمایه فکری
۱۷	طبقه‌بندی ارائه شده برای سرمایه فکری
۱۸	طبقه‌بندی ادوینسون و مالون
۱۹	طبقه‌بندی بروکینگ
۱۹	طبقه‌بندی استوارت
۲۰	طبقه‌بندی بونفر
۲۱	طبقه‌بندی بنتیس
۲۱	طبقه‌بندی هانس و لاواندال
۲۲	طبقه‌بندی لیم
۲۳	سرمایه فکری در آموزش عالی
۲۴	اهمیت ارزیابی سرمایه فکری در آموزش عالی
۲۵	پژوهش‌های مدیریت سرمایه‌های فکری
۲۹	مدیریت دانش
۲۹	مفهوم داده، اطلاعات و دانش
۳۱	سلسله‌مراتب دانش
۳۳	مزیت رقابتی حاصل از دانش
۳۴	نقش و اهمیت دانش
۳۶	تاریخچه مدیریت دانش
۳۷	تعاریف مدیریت دانش
۴۰	نقش اعتماد در ایجاد و توزیع دانش

۴۰	راهبرد دانش در مقابل راهبرد مدیریت دانش
۴۱	عوامل تشکیل‌دهنده چرخه مدیریت دانش
۴۱	چرخه حیات مدیریت دانش
۴۲	دانش (تسخیر یا تولید دانش)
۴۳	سازمان‌دهی دانش (اعتباربخشی دانش)
۴۴	ذخیره دانش (کدگذاری یا رسمی‌سازی دانش)
۴۴	توزیع دانش (تسهیم یا انتقال دانش)
۴۵	کاربرد دانش (استفاده از دانش)
۴۵	عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش
۴۷	مزایای سطح بالای مدیریت دانش
۴۸	اصول مدیریت دانش
۴۹	هدف‌های مدیریت دانش
۵۰	چرخه مدیریت دانش
۵۰	مدل هیسینگ
۵۱	مدل مک البروی
۵۱	مدل بوکوویتز و ویلیامز
۵۲	مدل پایه‌های ساختمان دانش
۵۵	مدل عمومی دانش در سازمان
۶۲	مدل هفت C
۶۲	مدل سالیس و جونز (۲۰۰۰)
۶۳	مدل فلاین
۶۳	عوامل اثرگذار بر مدیریت دانش
۶۴	رویکردهای سیستماتیک به مدیریت دانش
۶۴	موانع پذیرش راه حل‌های مدیریت دانش
۶۵	استراتژی‌های شغلی مرتبط با مدیریت دانش
۶۵	چارچوبی برای اجرای سیستم مدیریت دانش در محیط مشارکتی برای مؤسسات آموزشی
۶۶	پژوهش‌های مدیریت دانش
۷۰	توانمندسازی
۷۱	تعاریف توانمندسازی
۷۳	فواید توانمندسازی
۷۵	ساختار آموزش در توانمندسازی
۷۵	توانمندسازی سازمانی
۷۷	شایستگی
۷۷	استقلال
۷۸	احساس مؤثر بودن
۷۸	معنی دار بودن
۷۹	اعتماد به دیگران
۷۹	شیوه‌های توانمندسازی کارکنان

عوامل مؤثر بر توانمندی کارکنان ۸۰	عوامل مؤثر بر توانمندی کارکنان ۱۲۰
توانمندسازی از دیدگاه انگیزشی ۸۰	مفهوم عملکرد ۱۲۱
توانمندسازی از دیدگاه فوق انگیزشی ۸۱	مشخصه‌های عملکرد کارکنان ۱۲۱
توانمندسازی از دیدگاه روان‌سیاسی ۸۱	عوامل مؤثر بر عملکرد ۱۲۲
توانمندسازی از دیدگاه رابطه‌ای (جندبعدی) ۸۲	عوامل مؤثر بر عملکرد نیروی انسانی ۱۲۴
توانمندسازی از دیدگاه روان‌شناختی ۸۲	مدل‌های مختلف عملکرد کارکنان ۱۳۰
مدل‌های توانمندسازی ۸۳	مدل موری اینسورث و دنیل اسمیت ۱۳۱
مدل توانمندسازی بیل هارلی ۸۳	الگوی هرسی و گلد اسمیت ۱۳۲
مدل توانمندسازی گلن لاوراک ۸۵	مدل سینک و تاتل (۱۹۸۹) ۱۳۳
مدل توانمندسازی دنیس کینلا ۸۶	مدل نتایج و تعیین‌کننده‌ها (۱۹۹۱) ۱۳۳
مدل توانمندسازی گانو ۸۷	مدل تحلیل ذی‌نفعان (۲۰۰۱) ۱۳۳
مدل توانمندسازی آناکارول ۸۸	راه‌های بهبود عملکرد کارکنان ۱۳۴
مدل والاس و استورم ۸۹	بنج کلید سودمند برای بهبود عملکرد ۱۳۵
مدل توانمندسازی نوکلین و روهوتی ۹۰	کنترل عملکرد ۱۳۶
مدل توانمندسازی خوداثربخشی باندورا ۹۱	نظریه انتظار ۱۳۶
مدل توانمندسازی توماس و ولتهاموس ۹۱	نظریه برابری ۱۳۷
مدل توانمندسازی باون و لاولر ۹۲	مفهوم سیستم‌های کاری با عملکرد بالا ۱۳۷
مدل توانمندسازی اسپریتزر ۹۳	الزامات سازمان‌های با عملکرد بالا ۱۳۸
مدل توانمندسازی کانگر و کانگو ۹۴	نظام‌های کاری با عملکرد بالا و عملکرد سازمان ۱۴۰
مدل چهارمرحله‌ای توانمندسازی تری ویلسون ۹۶	عوامل افزایش عملکرد در ژاین ۱۴۱
مدل توانمندسازی فاکس (مدل کارآموزی فاکس) ۹۸	اصول ادوارد دمنینگ ۱۴۲
مدل توانمندسازی وگت و مارل ۹۸	شیوه مدیریت مشارکتی با استفاده از نظام پیشنهادها ۱۴۳
مدل توانمندسازی مک‌لاگان و تل ۹۹	ارزیابی عملکرد کارکنان ۱۴۶
مدل توانمندسازی مالاک و کارزرت ۱۰۰	تقابل هدف‌های ارزیابی عملکرد با رویکرد سنتی در مقابل ۱۴۷
مدل توانمندسازی کالبرت و مک‌دونو ۱۰۱	رویکرد امروزی ۱۴۷
مدل توانمندسازی بلانچارد و زیگارمی ۱۰۱	شاخص‌های ارزیابی عملکرد ۱۴۹
مدل توانمندسازی فورد و فوئر ۱۰۲	نقش اثربخشی، بهره‌وری و انطباق‌پذیری در ارزیابی ۱۴۹
مدل توانمندسازی کانگر و کانگو ۱۰۴	عملکرد ۱۴۹
مدل آرمانی توانمندسازی نولر ۱۰۵	شاخص‌های اثربخشی ۱۵۰
مدل توانمندسازی کوپین و اسپریتزر ۱۰۶	شاخص‌های بهره‌وری ۱۵۲
مدل توانمندسازی باروج ۱۰۷	شاخص‌های انطباق‌پذیری ۱۵۳
مدل توانمندسازی گروهی، رایت و اندرسون ۱۰۹	مدل‌های اجرای فرایند ارزیابی عملکرد ۱۵۴
مدل توانمندسازی رابینز، کرینو و فردندال ۱۱۰	ارزیابی عملکرد ۳۶۰ درجه ۱۵۴
مدل توانمندسازی آرمسترانگ ۱۱۲	مدیریت بر مبنای هدف ۱۵۶
مدل توانمندسازی رایلی، بتلی و لین ۱۱۲	ارزیابی عملکرد با استفاده از مدل BSC ۱۵۶
مدل توانمندسازی اولیو ۱۱۳	مدل تعالی سازمانی EFQM ۱۵۷
مدل توانمندسازی کونزاک ۱۱۴	اصول اولیه تعالی سازمانی ۱۵۷
مدل توانمندسازی هولوسکو، لسل و کارانو ۱۱۵	معیارهای مدل EFQM ۱۵۸
پژوهش‌های توانمندسازی ۱۱۷	استانداردهای ISO ۹۰۰۰ ۱۵۹

۲۴۷	(ب) رفتارهای آرمانی:
۲۴۷	مقایسه رهبری عمل‌گرا و رهبری تحول‌گرا
۲۵۶	کاربردها: رهنمودهایی برای رهبری تحول‌گرا
۲۵۹	کاربردها: رهنمودهایی برای تقویت فرهنگ
۲۶۱	نظریه‌های رهبری کاریزماتیک
۲۶۵	رهبر به‌عنوان رهبر
۲۸۰	خودرهبری
۲۸۲	رهبری معنوی
۲۹۴	پژوهش‌های رهبری
۳۱۹	سرمایه اجتماعی
۳۲۰	تاریخچه سرمایه اجتماعی
۳۲۲	تعاریف سرمایه اجتماعی
۳۲۵	نظریه پردازان سرمایه اجتماعی
۳۳۳	نقش سرمایه اجتماعی
۳۴۴	نحوه ایجاد، حفظ و نابودی سرمایه اجتماعی
۳۴۶	ارزیابی سرمایه اجتماعی
	مشکلات اندازه‌گیری و سنجش سرمایه اجتماعی از نگاه
۳۴۹	فوکویاما
۳۵۱	ابعاد سرمایه اجتماعی
۳۵۱	بعد ساختاری
۳۵۲	بعد شناختی
۳۵۳	بعد رابطه‌ای
۳۵۷	سطوح سرمایه اجتماعی
۳۵۸	شکل‌های مختلف سرمایه اجتماعی
۳۶۰	انواع سرمایه اجتماعی
۳۶۰	سرمایه اجتماعی رسمی و غیررسمی
۳۶۰	سرمایه اجتماعی متراکم و غیر متراکم
۳۶۰	سرمایه اجتماعی درون‌نگر و برون‌نگر
۳۶۰	سرمایه اجتماعی شکسته و پیوسته
۳۶۱	سرمایه اجتماعی زنجیره‌ای
۳۶۱	پژوهش‌های سرمایه اجتماعی
۳۶۵	یادگیری سازمانی
۳۶۶	تعاریف یادگیری سازمانی
۳۶۸	یادگیری سازمانی سنتی و جدید
۳۶۹	مراحل یادگیری سازمانی
۳۷۰	انواع سیکل‌های یادگیری سازمانی
۳۷۰	سیکل‌های یادگیری سازمانی پایه
۳۷۱	سیکل‌های یادگیری سازمانی پیشرفته
۳۷۱	فرایند یادگیری سازمانی از نظر هابر

۱۵۹	مدیریت کیفیت فراگیر
۱۵۹	مدیریت بر اساس ارزش‌ها
۱۶۰	نظام هدف‌ها و راهبردها
۱۶۱	تجزیه و تحلیل شغل
۱۶۱	نظام انتصاب
۱۶۱	فرایند ارزیابی عملکرد
۱۶۳	ویژگی‌های نظام ارزیابی عملکرد اثربخش
۱۶۸	مزایای نظام ارزیابی عملکرد موفق
۱۶۸	یک- برای سازمان
۱۶۸	دو- برای ارزیابی‌کننده
۱۶۸	سه- برای ارزیابی‌شونده
۱۶۹	پژوهش‌های مربوط به موضوع مدل ارائه شده
۱۷۲	معرفی و ارائه نتایج یک پژوهش
۱۷۶	پیشنهادهای کاربردی
۱۷۷	فهرست منابع

فصل دوم: مدل یادگیری سازمانی و توانمندسازی

بر اساس سبک رهبری و سرمایه اجتماعی

۱۹۲	مقدمه
۱۹۴	رهبری
۱۹۵	وظایف رهبری
۱۹۶	رهبری در مقابل مدیریت
۲۰۱	رویکرد ابرمرد و صفات‌های شخصی
۲۰۱	رویکرد رفتاری
۲۱۰	رویکرد اقتضایی
۲۲۱	رویکردهای تازه در رهافت نوین رهبری
۲۲۸	نظریه‌های رهبری عمل‌گرا و تحول‌گرا
۲۲۸	مدل باس در رهبری تحول‌گرا و عمل‌گرا
۲۲۹	رهبری عمل‌گرا
۲۳۳	رهبری تحول‌گرا
۲۳۷	توسعه رهبری تحول‌گرا (محدوده و فرایند)
۲۴۳	۱. نظریه رهبری تحول‌گرای بورنز (۱۹۸۷)
۲۴۳	۲. نظریه رهبری تحول‌گرای بنیس و نانوس (۱۹۸۵)
۲۴۴	۳. نظریه رهبری تحول‌گرای ادگار شاین (۱۹۹۰)
۲۴۵	۴. نظریه رهبری تحول‌گرای تیچی و دیوانا (۱۹۹۰)
۲۴۵	۵. نظریه رهبری تحول‌گرای شرمهورن
۲۴۶	۶. نظریه رهبری تحول‌گرای باس (۱۹۸۵ - ۱۹۹۹)
۲۴۶	۷. نظریه رهبری تحول‌گرای باس و آوولیو
۲۴۷	الف) ویژگی آرمانی: